

izbaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor jo naslavlja pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

TELEFON št. 201.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2-50.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9.

Za oglaš

se plačuje od četverstolpne peti vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških tiskarnah.

St. 92.

V Gorici, v soboto dne 16. novembra 1912.

Leto XIII.

Gospodarski pomen tuj-skega prometa.

V zadnjih desetletjih se tujski promet v naših krajih prav vidno širi. Na tisoče ljudstva prihaja iz severnih dežel na Primorsko, kjer si iščejo zavetja v hladnih zimskih mesecih; pa tudi po letu imamo v naših krajih obilo gostov, ker nudijo razna morskala kopališča dovolj hladno temperaturo in tudi dovolj zabave. Tujcev je prav gotovo vsako leto ogromno število v naših pokrajinah in tudi denarja puste prav lepe svote po naših hotelih, kopališčih in restavracijah. Vprašanje nastane sedaj le, ali ta denar ostane res v deželi, ali ostane res nam, našim domačim obrtnikom in rokodelcem? Tujci vsako sezono odidejo, toliko in toliko jih je približno bilo in napravi se potem prav lahko račun, koliko je ostalo denarja v deželi. Račun mora biti pozitiven, ker drugače vsa stvar niha sploh nobenega smisla, ampak nam je le v občutno škodo.

Tržaški mesečnik »Adria« prinaša v svoji zadnji številki nekaj pregled tega vprašanja, ki je za nas v prav veliki meri zanimivo. Iz tega članka posnemamo nekatere misli, povedali bomo seveda tudi svoje mnenje, da se stvar bolj objasni.

Na Primorsko prihaja letno približno okoli 100.000 tujih gostov brez Trsta. Na Trst lahko računamo tudi skoro enako število, četudi se ne vstavijo tam tujci toliko časa kot po kopališčih. Vzemimo da ostane vsak tujec povprečno 14 dni v naših krajih, v Trstu pa le po dva dni, tedaj se mudé tujci pri nas vsega skupaj 1.600.000 dni. Vsak dan naj se obračunaj z vsem na 10 K za osebo, kar sicer še ni ravno dosti. Potemtakem bi pustili tujci v naših hotelih in kopališčih okroglo 16 milijonov kron na leto. To je seveda le kosmati dobiček, a nekaj čistega pri taki svoti tudi ostane. Ako bi se ta svota ne rentirala več kot s 6% je že nekaj, gotovo pa je dobiček še znatno večji, ker s 6% hoteli navadno ne delajo.

To bi bilo vse lepo in prav, a žalibog račun še ni končan, glavna stvar še le pride. Vsi hoteli vsa kopališča, restavracije in druga podjetja, ki na Primorskem delajo s tujci, dobivajo razne industrijske predmete in živila do polovice izven Primorskega. Komaj polovico potrebščin krijejo domače tvrdke, druga polovica denarja, ki ga tujci prinese k nam, gre zopet nazaj, odkoder je prišla. Marsikdo bo rekel, da to ni mogoče, a je bridka resnica. Tržaška »zveza za tujski promet« je razposlala na vse kompetentne faktorje vprašalne pole in dosegla s tem ravno gori označen uspeh. Lastniki hotelov in kopališč so se izjavili za domačo industrijo in obrt tako negativno, da se ni čuditi, ako gredo tako ogromne svote v druge kraje, mesto da bi ostale doma.

Oglejmo si nekatere točke, ker se stvar tiče v prvi vrsti našega ljudstva in naših obrtnikov. Stavbarski material prihaja večinoma iz Ljubljane, Zagreba in Dunaja, ker pri domačih firmah ni dobiti nikdar stvari, kakor jih želi naročnik. Tako gredo skoro vsa ključavničarska dela na Dunaj, deloma v Gradec. Ravno tako je s pohištvom, 70% vsega pohištva za hotele se naroča iz Gradca in Dunaja, ker se dobi blago

tam ceneje in dosti okusnejše izdelano. Celo naš Gradež naroča do 40% pohištva izven dežele.

Kar se tiče osobja za hotele in gostilne, pravijo dotična poročila, da domače ljudstvo ni za rabo. Nam se zdi to precej pretirano. V Gorici n. pr. vidimo, kako izborna so naši ljudje, posebno kuharice in služkinje sploh vporabljuje in kako rade jih imajo tudi laške družine. Da niso tako pretkane in lisičje kot dunajske, to je že mogoče, a zato so pa snažne in poštene. Sedaj je po kopališčih do 80% sobaric in natakaric s Štajerskega in z Dunaja.

Pa dalje! Goveje meso dobivajo obmorski hoteli skoro vsi iz Ljubljane, Gradca ali celó z Dunaja. V Trstu bajé ubivajo le stare buše; pitan vol pride le vsake kvatre v mesnico. Ravno tako je tudi s teletino, prasetino in s piščanci. Jajca in maslo pride od zunaj. Edino Gradež kupuje maslo domačega pridelka, vsi drugi hoteli in kopališča pa rajši na Koroškem, Štajerskem in Češkem.

Tudi glede sadja se slišijo pritožbe. Ni ga dobiti kakor bi tujci hoteli in tako ga je treba dosti naročati s Štajerskega. Mleko je ponekod zelo drago, 40 v za liter, tako da pride od drugod naročeno ceneje. V nekaterih isterskih mestih je tudi z ribami velik križ. Celo v Piranu se težko dobe dobre ribe, kar seveda tujcev ne privlačuje, ampak le odbija.

Tako bi se dalo navesti še par tožb iz tega registra, a naj te zadostujejo. V marsičem bodo imeli hotelirji in gostilničarji gotovo prav, marsikatera tožba pa tudi ni opravičena. Posebno kar se tiče poslov in domače služinčadi bi si upali mi odločno ugovarjati. Naši ljudje so talentirani, priuče se hitro raznih jezikov in so tako jako porabni.

Druga je glede obrtnikov in industrije. Tu pač morajo naši domači fabrikanti in trgovci začeti postopati drugače. Postrežljivost je nujno potrebna, cena mora biti primerna in blago okusno. Niso vsi taki, a dosti jih je, ki se preklicano malo brigajo za to, ali je stranaka postrežena prav ali ne; plačaj in s tem je stvar rešena. Če prav pomislimo, je vendar lepa svota, ki gre iz naše dežele drugam. To so najmanj obresti od osmih milijonov kron in še dosti več. To nikakor ni gospodarsko; v Gorici imamo društvo za tujski promet, ki sicer ni slišati navadno o njem nič, a bi lahko v tem oziru tudi storilo kak korak. To so popolnoma nezdrave razmere, ki se morajo urediti. Imamo obrtnike in trgovce v deželi, naročbe pa gredo v tujino.

Naj bi se storilo nekaj, da za prihodnjo sezono ne bodo šli zopet milijoni iz deželi, ampak ostali doma. Obrtniki in trgovci itd. naj se pa zganejo ter pridejo na dan s solidnim blagom in solidnimi cenami. Anti bodo konkurirali s štajerskimi in koroškimi firmami in si tako pridobili doma več tržnih tal za svoje, seveda solidne izdelke. Cincanje tu ne pomaga nič, ampak le škoduje. Naši domači izdelki morajo pokazati, da vzdržijo s tujimi vsako konkurenco bodisi glede cene, bodisi glede kakovosti, potem bo tujski promet prinesel v deželo blagostanje in dobiček, ki ga sedaj domačinom odnesejo tujci.

Vojna na Balkanu.

Črnogorci.

Bombardement Skadra.

V noči na 14. t. m. so Črnogorci silno bombardirali Skader. Gromenje topov je bilo čuti po celem Skaderskem jezeru. Tudi 14. t. m. se je bombardiranje nadaljevalo z veliko silo.

Iz Rieke se poroča, da so Črnogorci tako dobro streljali, da so utihnili turški topovi pri Tarabošu in tudi nekatere skaderske fortov. Črnogorski strelji so baje napravili v okolici Skadra veliko škodo.

Kralj Nikita pozval mesto, naj se uda.

»N. Fr. Pr.« poroča, da je kralj Nikita naprosil konzule tujih držav v Skadru, naj pritiskajo na turškega komandanta Hasan Riza bej, naj se z mestom uda, ker je nadaljna obramba mesta brezupna z ozirom na sedanji položaj na Balkanu. Konzuli so to prošnjo odklonili z izgovorom, da so njih vlade glede balkanskega konflikta nevtralne.

Izjava Hasan Riza bej-a.

Iz Skadra se poroča, da je izjavil turški komandant, da bo branil mesto do zadnjega moža. To bo storil tudi, ako se mu zapove iz Carigrada, naj se uda. Na noben način pa neče pasti živ v roke Črnogorcev.

General Vukotić prodira proti Skadru za splošen naval.

General Vukotić je sporočil včeraj v Rieko, da dospe pred Skader v teku treh ali štirih dni. Dospel je v četrtek v Plavo z 8000 možmi, potem ko je z artiljerijo moral čez tamošnjo planjavo, ki je pokrita z 1 m debelim snegom. Zadržanje vojakov je dobro.

Bitka pri Malgusi.

Črnogorci so premagali Turke pri Malgusi, v bližini Sv. Ivana Meduvanskega. Odvzeli so jim en top ter zasedli tri sela.

3000 prostovoljcev

Iz vseh krajev sveta je dospelo zadje dni 3000 prostovoljcev v Podgorico, kjer so se oborožili ter potem podali na bojišče.

Srbi.

Prodiranje proti Drač-u ustavljeno?

»Extrablatt« poroča, da je dospela Neličev-ova divizija že pred Drač, a da se je morala na višje povelje zopet pomakniti nazaj in da koraka sedaj proti severu — proti Skadru.

Kaj je pravzaprav z Drač-em?

Srbski poslanik na Dunaju, Simić izjavlja: Ne morem si predstavljati, kako bi se moglo kolono generala Živkovića, ki koraka proti Draču, ustaviti. Ne verjamem namreč, da bi bila z glavnim stanom telegrafično zvezana. Zato je najverjetneje, pravzaprav skoro gotovo, da bo ta kolona došla na svoj cilj pred vsakršno intervencijo. Upam, da se spor med Avstrijo in Srbijo poravnava.

Pred Bitoljem.

Iz Belgrada se poroča »Wiener Alg. Ztg.«: V dobropoučenih krogih se govori, da je koncentracija srbskih čet pred Bitoljem gotova. V mestu in oko-

lici se nahaja baje 90.000 Turkov s 40 topovi. Srbov, in sicer I. armade pod prestolonaslednikom in enega dela Jan-kovičeve armade, štejejo 120.000 mož. Srbi so zasedli ugodne pozicije pri Bitolju. Pravzaprav bi bili morali Bitolj zavzeti Grki, a iz neznanih razlogov so to nalogo prevzeli zdaj Srbi.

Napad na Bitolj.

Srbi so bili odposlali turškemu poveljniku ultimatum, v katerem so zahtevali kapitulacijo mesta. Ultimatum zahteva tudi, da bi se udala cela garnizija, broječa 30.000 mož. Turki so odgovorili, da bi se udali, ako se pusti vojaštvu prost odhod v druge kraje. Jasno je torej, da so Turki odklonili ultimatum ter da se hočejo braniti. Misli se, da je že pričel napad na Bitolj.

Bitolj se je že predal?

Iz Prilipa je došla vest, da so se v četrtek pri Bitolju srbske čete s turškimi spoprijele. Turki so se po kratki bitki umaknili. Srbska armada je prisilila mesto k predaji.

Bolgari.

ČATALDŠKA LINIJA FORTOV PREDRTA. — GLAVNA BITKA KONČANA. — TURKI BEŽE V S. STEFANO.

Iz Sofije se poroča z dne 15. t. m.: Kljub velikanskim terenskim težavam vsled neprestanega dežja in nerabnih cest, močvirnatga ozemlja na jugu pri čekmedškem jezeru ter nedostajanja kavalarije, ki je baje skoro vsa v bojih padla, kljub nezadostni preskrbi z živili, ki je zadnji čas bila zaprečena, se je generalu Dimitrijevu posrečilo zadati turški armadi smrtni udarec. Kljub skrajno slabemu stanju komunikacij je bilo prodiranje Bulgarov po došlih prepotrebni ojačenjih čudovito naglo. Dne 12. t. m. so prišli Bulgari do črte Karasakeni-Čataldža-Arneskeni. Najhitreje se je vršilo prodiranje na vzhodu od derkoškega jezera sem, potem v centru, od juga sem pa so bile vsled močvirja velike težave. Včeraj se je bil odločilni boj. Bulgari so se tolkli kakor levi. Skoro brez konjenice, so se zopet z bajoneti vrgli na obupno braneče se Turke in jih z nepremagljivo silo, a z velikanskimi izgubami vrgli nazaj. Poleg bajoneta je imela glavno besedo artiljerija, ki je bila razpostavljena po grilih in Turke kosila, tako da so njihove izgube uprav ogromne. Oficijelni »Mir« je že včeraj naznanil iz avtentičnega vira, da so Bulgari, potem ko so Turka na celi črti porazili, zasedli že turški glavni stan Hademkiöj, 26 km pred Carigradom. Turčija je popolnoma pobita, nadaljnji odpor je nemogoč in popolnoma izključen. Poročevalec »Reichspost«, najboljši informirani vojni poročevalec na bulgarski strani, poročnik Wagner, brzojavlja danes, da bulgarska armada burno zahteva, da koraka v Carigrad. Turki, vojaki in prebivalstvo, beže v S. Stefano.

Zveza med Carigradom in Odrinom je pretrgana.

Turki so imeli v zadnjem času še brezzično brzojavno zvezo med Odrinom in Carigradom. Sedaj pa je ta zveza popolnoma pretrgana.

štvo v Lokavcu od dohodka svoje prve veselice 10 K; Iv. E. Jarc, kurat Št. Florjan 5 K; Makuc Jožef, Pevma 2K. Lahanje Alojzija, Gorica 1 K; Podgornik Mohor, Winkler Leopold, Plesničar Blaž, Plesničar Filip, Strosar Franc, Plesničar Rudolf, Čej Josip, Rijavec Jožef, Plesničar Anton, Kodrič Fran, Urgeč Alojzija, Peršič Miha, Strosar Eduard, Rijavec Ivan, Strosar Jožef, Istenič Tomislav, Volk Anton - Sekar, Rebek Jožef, vsi s Trnovega po 1 K; Družina Sprinar s Trnovega 2 K; Pred cerkvijo na Trnovem na krožniku zložili verniki po sv. maši 12,27 K. Skupaj 75,27 kron. Prvi izkaz v »Gorici« 98,50 kron. Vsega skupaj 173,77.

Domače in razne vesti.

Visoki gostje. V četrtek predpoludne je dospel z brzovlakom državne železnice v Gorico Nj. Vis. nadvojvoda Franc Salvator s soprogo Nj. Vis. nadvojvodinjo Valerijo. Nastanili so se pri svoji hčeri nadvojvodinji Elizabeti, ki je poročena z nadporočnikom grofom Waldburg-Zeil, v vili Brunetti ter se bodo ustavili za nekaj dni v našem mestu. Na vili plapolja črno-rmena zastava.

Duhovska vest. Za kuracijskega upravitelja v Ročinj pride preč. g. Ivan Drašček, dosedaj kaplan v Mirnem.

Na Sv. Gori se je č. o. Konstantin Luser odpovedal časti samostanskega gvardijana in se preselil v Kamnik. Novi samostanski predstojnik je č. o. Marijan Širca.

† **Umrli** je g. Jožef Figelj, posestnik v Št. Mavru št. 43, po domače Potokar ali Zidarjev. Dokončal je 91. leto. Bil je mož stare korenine in vedno pristaš katoliške stranke. Za glavnega dediča po smrti čislane soproge je postavil »Slovensko sirotišče« v Gorici. V oporoki je določil poleg drugih volil tudi 200 K za cerkev oo. kapucinov in 200 K za »Šolski Dom«.

Pokojni Jožef Figelj je bil svoj čas devet let v vojaški službi. Kot tak je prehodil Avstrijo in Oggersko ter bil večkrat v bitki. Pogreb je bil v četrtek popoldne v Št. Mavru. — Svetila mu večna luč! Njegovi soprogi naše srčno sožalje!

Imenovanja v sodni službi. Cesar je imenoval za dvornega svetnika prvega državnega pravdnika v Trstu g. dr. Josipa Zenkoviča pl. Stellamare. Dr. Zenkovich ostane na svojem dosedanjem mestu.

Višji avstrijski sodnik pri višjem avstro-ogorskem konzularnem sodišču v Carigradu višjesodni svetnik dr. Hadrian Pascoletto, pripadajoč višjemu deželnemu sodišču v Trstu, le imenovan za dvornega svetnika pri najvišjem in kasacijskem sodišču. Cesar mu je izrekel svoje priznanje na njegovi izborni službi pri višjem konzularnem sodišču.

Imenovanja v poštni službi. — Za poštne asistente so imenovani poštni praktikantje Fran Petek, Josip Povšič in Josip Prinčič.

Bil je hud klerikalec — klerikalni mogotec. — Pod takimi naslovi poročata z vidnim veseljem in s prozornim namenom »Soča« in »Slov. Narod« liberalnemu svetu, da je Miha Šterlinko, kmet na Nekovem pri Kanalu, obdolžen nepostavnih manipulacij z menicami. Nam — in najbrže liberalcem tudi ne — ni znano, da je Šterlinko hud klerikalec, še manj pa, da bi bil klerikalni mogotec, a znano nam je, da ni vsled njegovih manipulacij nihče oškodovan. Če je kriv, bo kaznovan, ker ga ima že v rokah kanalski sodnik. Stvar nas dalje ne briga. Pribiti hočemo tu, kako se liberalci vesele nesreče neuke-

ga kmeta in jo razglašajo po vsem svetu. Zakaj ne poročajo raje o 60.000 K in pa o nekem županovem sinu na Kanalskem? Saj je ta mož v javnosti bolj znana oseba kakor nekovski kmet? Zakaj ne pišejo raje o 3000 K in liberalnem županu iz bližnje goriške okolice? Kakor rečeno, kmet bo kaznovan, če ni postavno ravnal, četudi ne bo radi njegovega nihče trpel škode. Postava tako zahteva in pravi je tako. Pri »Trgovsko-obrtni zadrugi« v Gorici bodo ljudje oškodovani za milijon in še več, kaznovan pa ne bo — nihče.

Nehvaležnost je plačilo sveta, to je moral občutiti tudi g. Gabršček. »Corriere« od četrтка se grdo norčuje iz njega in zabavljivo govori o neki mali demonstraciji, katero so priredili Gabrščku nekateri člani »Trgovsko-obrtna zadruga«. To ni lepo! Gabršček Lahom s svojo politiko gotovo ni škodoval nič, čemu tedaj to zbadanje. Lahki so Gabrščku lahko hvaležni, da je tako rešil goriško vprašanje.

Nemškutarski župnik na Kanalskem. Goriški dopisnik »Slov. naroda« poroča, da je na Kanalskem župnik Formas, ki zatira vse, kar je slovensko. Dopisnik debelo laže ali pa ne pozna zemljepisa.

»Centralna posojilnica« za »Črnogorski rdeči križ«. Načelnistvo »Centralne posojilnice« v Gorici je naklonilo v svoji zadnji seji 500 K za »Črnogorski rdeči križ«.

Tečaj za cerkveno umetnost. Prečastiti knezonadškofijski ordinariat naznanja, da bo od 18. do 21. t. m. v prejšnjem deškem semenišču tečaj za cerkveno umetnost. Predavanja bodo vsaki dan od 9. ure do 11½ pred. in od 4. do 6. pop. Predavali bodo dvorni svetnik dr. Swoboda, vladni svetnik dr. Dreger, ravnatelj dr. Mantuani, prof. P. L. Velicos iz D. J., prelat dr. Drexler in deželni konservator dr. Gnirs. Pričetek bo v pondeljek dne 18. t. m. ob 9. uri zjutraj, zaključek pa v četrtek dne 21. t. m. ob 6. uri zvečer.

Zanimivo predavanje o stari grški in latinski umetnosti je imel v sredo (13. t. m.) v bivšem deškem semenišču znani strokovnjak na tem polju preč. g. prelat Drexler. Namenjeno je bilo sicer to predavanje bolj za srednješolce, a obiskovali so ga tudi gospodje profesorji gimnazije in realke, kakor tudi oba gg. ravnatelja, vladni svetnik dr. Bezjak in vladni svetnik pl. Slop. G. predavatelj je prišel z najstarejšimi spomeniki, ko si je človek zidal stavbe bolj za potrebo kot radi lepote. Peljal je poslušalce potem skozi stoletja dalje do vrhunca grškega stavbarstva, ki leži dandanes večinoma v razvalinah. Krasni hrami so stali na Akropoli, danes je le malo ostalo od nekdanje slave. Rimljani so bili bolj praktično ljudstvo. Velikanski vodovodi nam kažejo še danes njih močnost. Forum romanum je blestel svoj čas v marmorju in zlatu, ostali so le fragmenti. Krasne slike so pojasnjevale govornikove besede. Nehote je človek mislil ob pogledu na to nekdanjo slavo: Tako preide vse. — Danes se vrši drugo predavanje preč. g. prelata. Govornik bo podal obrise prve krščanske umetnosti, s posebnim ozirom na našo deželo.

Občinski proračun za mesto Gorica. Municipij naznanja, da je v smislu § 65. mestnega statuta razporejen na vpogled proračun mestne uprave za l. 1913 skozi 14 dni, začevši od včeraj. Razporejeni je pri l. oddelku.

Odpri Lekarni. Od 17. do 24. t. m. boste imeli ponočno službo lekarni: Liberi-Tromba.

Umrli je v tuk. bolnišnici oni šletni deček Batistič iz Št. Andreža, o kate-

rem smo poročali, da je padel z voza ter da je šel čezenj voz, na pri padcu zadobljenih notranjih poškodbah.

V Pasteurjev zavod na Dunaj je peljal te dni g. Černic, župan v Št. Petru svojega sina Antona in pa Jakopa Trevižan, obadva učenca goriške deške vadnice, ki sta bila, ko sta šla v šolo, pri mestnem vrtu v Gorici ogrizena od nekega psa, ki je na sumu, da je stekel. Pes je ogrizel še druge osebe, ki so se tudi podale v isti zavod.

Senzacionalne aretacije v Mirnu. Pod tem naslovom smo svojčas poročali, da so bili v Mirnu aretirani in sicer: Pavel, Teodor, Janko in Karolina Faganelli ter knjigovodja Rafael Vuga. Danes moremo sporočiti, da je goriško državno pravdnistvo ustavilo kazensko preganjanje proti Jankotu in Karolini Faganelli in proti knjigovodji Rafaelu Vuga ter naperilo kazensko postopanje zaradi krivde le proti Pavlu in Teodorju Faganelli in proti bivšemu knjigovodji Ivanu Komidarju.

Dragi opitani prešiči. V naši okolici je začela sedaj živahna kupčija z opitanimi prešiči. Cena se suče od 76 do 84 K star cent. Tako visoke cene niso bile že mnogo let.

V vlaklu med Korminom in Trstom je bil okraden trgovec Consoli iz Katanije. Zmanjkala mu je zlata ura z zlato verižico in denarnica, v kateri je bilo 55 lir in dva dolarja. Na tržaški policiji je izjavil, da ga je najbrže, ko je spal, okradel nemški potnik, ki je sedel zraven njega. — Policija preiskuje.

Razpis natečaja. Pri deželni umobolnici Franca Josipa I. v Gorici je izpraznjeno mesto zdravnika sekundarija. Prosilci morajo vložiti pravilno opremljene prošnje pri deželnem odboru tekom meseca novembra t. l. Podrobna pojasnila gledé razpisanega mesta, gledé zahtevanih kvalifikacij in službenih razmer se dajejo ob uradnih urah pri uradih deželnega odbora. Pojasnila se dajejo tudi pismeno.

Razpis natečaja. Pri deželnem tehničnem uradu je prosto mesto risarja. Prosilci za to mesto naj predložijo pravilno opremljene prošnje deželnemu odboru najkasneje do 26. novembra t. l.

Vsa nadaljna pojasnila se dobijo pri deželnem tehničnem uradu vsak dan med uradnimi urami.

Konferenca škofov goriške metropolije se vrši te dni v Ljubljani; došli so vsi ilirski škofje: ekscelenca dr. Franc Borg. Sedej, metropolit in knezonadškof goriški, ekscelenca Janez Krst. Flapp, škof poreško-puljski, presvitli dr. Anton Mahnič, škof krški (Krč) in presvitli dr. Andrej Karlin, škof tržaškoporski. Vsi so gostje ljubljanskega gosпода knezoškofa.

Poskušen umor in samomor zaradi ljubosumnosti. Težak v tržaški novi luki Peter Pelko je bil na svojo drugo ženo hudo ljubosumen, čeravno ni imel po izjavah nič nobenega vzroka do tega. V četrtek je prišel okolo 5. ure pop. domov in okolo 6. ure je ukazal, naj se poda žena spat. Nji se je možovo vedenje čudno zdelo. Potem se je podal tudi on v spalnico in, ne da bi izpregovoril besede, je potegnil revolver ter ustrelil v ženo. Ta je kričaje skočila iz postelje ter zbežala proti izhodu iz stanovanja. Tam se je revica zgrudila nezavestna na tla. Ko je Pelko to zagledal in ko so prihajali ljudje v stanovanje, se je zaprl v spalnico in se tam sam usmrtil. V spalnici sta bila tudi njegova dva 8—10 let stara otroka in z grozo gledala očeto do dejanje. Nesrečno ženo so prenesli v sosedno stanovanje. Prihiteli zdravnik je konstatiral, da je bil Pelko mrtev, njegova žena pa le lahko ranjena.

231 kaznjencev je v gradiški moški kaznilnici, od teh je obsojenih 11 v do-

smrtno ječo, drugi od 10 mesecev do 20—30 let. Po narodnosti je 200 Slovencev, drugi so Italijani in Nemci.

Napredek slovenskega šolstva v Trstu. Z Dunaja se poroča: Neumorne-mu trudu slovenskih poslancev se je končno vendar posrečilo doseči, da prevzame država s 1. septembrom še pet učiteljev na tržaških slovenskih šolah v svojo oskrbo.

Tržaška luka se v zadnjem času še precej razvija. Te dni so dokončali zopet dve novi skladišči št. 55 in 58 v Franc-Jožefovi luki. To bo promet zopet znatno olajšalo. Sicer se sliši tudi iz Trsta, da je trgovski svet precej v skrbel, ako bi se avstrijska trgovina obrnila bolj proti Solunu, kar bi se iz sedanjih razmer na Balkanu lahko izcimilo. Trst bi izgubil baje takoj do 18.000 vagonov prometa na leto, ker bi šlo blago iz monarhije po železnici naravnost do Soluna, Trst bi pa ostal bolj osamljen.

Saksonski kralj Friderik August se mudi te dni v Rablju radi lova na divje koze.

Nesreče na morju so bile te dni radi južnega vremena in vetra prav pogoste. Posebno trpi v tem oziru kakor znano Kvarnero. V tržaški luki je trčil neki nemški parnik ob Llojdov parnik in ga nekoliko poškodoval. Llojdov parnik »Trieste« je bil potisnjen nazaj ob brežno zidovje. Dosti hujši je bilo v Kvarneru, kjer so nekateri parniki sploh opustili vožnjo. V Reki je vihar odtrgal mnogo parnikov in torpednih čolnov iz luke. Neko laško jadernico je vihar potisnil na suho in parnik »Venezia«, kateri se je napravil v Trst, se je moral vrniti. Pri obračanju je tako nesrečno zadel ob neki finančni čoln, da ga je presekala na dvoje.

Premikanje avstrijskega vojaštva. Večina v Bosni, Hercegovini in južni Dalmaciji nastanjenega vojaštva ima svoje spopolnilne okraje v drugih delih monarhije. Ker je letošnje število rekrutov večje kot prejšnja leta in ker morajo biti v 15. in 16. zboru se nahajajočki polki v zvišanem mirovnem stanju in je vsled tega tudi nemogoče najti primernih prostorov za rekrute dokler se ne odslovijo oni vojaki teh vojnihi zborov, ki so končali tretje leto in ki so ostali dosedaj pod orožjem, da se ohrani povišano mirovno stanje, je vojaška uprava določila, da se imajo rekruti za te polke izvežbati prve štiri tedne v mestih, kjer se nahaja njih dopolnilni okraj. Dne 14. t. m. je ravnokar minolo prvo štiritedensko izšolanje teh rekrutov. Sedaj se jih pa odpošilja k njihovim štabom, ki se nahajajo v področju 15. in 16. vojnega zbora. Vsled tega se vidi iti mimo naših krajev več vojaških vlakov, kar je dalo našemu občinstvu domnevati, da Avstrija mobilizira. V resnici pa se le prevažajo rekruti 15. in 16. vojnega zbora k njihovim četnim oddelkom. Vznemirjenje je torej brez podlage.

Požar nad cesarskimi sobanami. Nad sobanami, v katerih prebiva sedaj cesar v Budimpešti, so se vnele saje v dimniku. Nastalo je koj vrvenje po palači. Požar pa so ognjegasci v četrto ure pogasili.

V enem mesecu porabili za 53 milijonov tobaka. Statistični urad avstrijske tobačne režije priobčuje ravnokar statistiko meseca aprila t. l. prodanih fabrikatov. Zvišanje cen tobaku konzuma ni zmanjšalo, ampak celo povišalo. Meseca aprila t. l. je bilo cigar itd. prodanih za sedem milijonov kron več kot meseca aprila l. l. Meseca aprila je bilo med drugim 185.808.453 cigar in 700.958.725 cigaret. Skupni dohodek iz vseh vrst tobaka je bil letos meseca aprila 52.794.675 kron lani 45.536.417 K.

Vsem gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORIJO
edno pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

v korist
obmejnim slovincem.

Odrin padel?

»Reuterjev« biró poroča, da se da sklepati iz tega, da je brezzična brzodjavna zveza med Odrinom in Carigradom pretrgana, da je Odrin padel v roke Bolgarov in Srbov.

Tudi pariška agencija »Havas« ima poročilo iz Belgrada, da se je Odrin udal. Uradno ta vest še ni potrjena.

Grki.

Grki korakajo proti Bitolju.

Iz Soluna se je podala ena grška divizija proti Bitolju.

Nemška poročila o razmerah v Solunu.

Iz Soluna se poroča v Berolin, da vlada med solunskim prebivalstvom velika razburjenost. Bolgarski in grški vojaki baže plenijo, ropajo ter izvršujejo grozodejstva nad turškim prebivalstvom. Ni varno hoditi po cestah in ulicah, kjer se strelja neprenehoma. Mestno upravo so prevzeli grški funkcionarji, ki smatrajo Solun kot grško last. Mnogobrojni Turki neprenehoma prosijo tuje konzulate za pomoč.

Kalkidike so zasedli Grki.

Včeraj so se vojaki grške mornarice izkrcali na kalkadiskem polotoku ter zasedli več važnejših postojank.

Grške ladije pred Dardanelami.

Grške bojne ladije neprenehoma preiskujejo vse tuje ladije, ki vozijo v Dardanele.

Turki.

O Turkih ni mnogo več povedati. Skoro bi se reklo, da jih v Evropi ni več; kajti razun pri Skadru se dosedaj še nikjer niso mogli vzdržati in so bežali kar so jih noge nesle pred srbskimi, bolgarskimi in grškimi kanoni. Sedaj pa prosijo za mir.

MIROVNA POGAJANJA.

Veliki vezir Kiamil paša je v očigled porazu turške armade pri Čataldži naprosil kralja Ferdinanda za premirje. Vsled tega je imel bolgarski ministerski svet posvetovanje, v katerem je sklenil odgovoriti Turčiji, da se bo ta prošnja naznanila vsem zaveznikom in šele, ko se bo balkanska zveza sporazumno izjavila gledé premirja, da dobi Turčija tožadevni odgovor. Na vsak način pa ne bodo mirovale strategične operacije, ki so potrebne, dokler se balkanska zveza ne zedini glede mirovnih pogojev.

Mirovni pogoji.

V bolgarskih političnih krogih so mnenja, da bodo Bolgari stavili v slučaju, da se prično mirovna pogajanja, sledeče pogoje (dotični poročevalec iz Sofije pristavlja, da so to-le glasovi, ki krožijo v sofijskih političnih krogih in torej še ne pozitivno in definitivno stavljeni pogoji):

1. Turške čete se umaknejo iz čataldške linije v kraje, ki jih bo določil bolgarski generalni štab.

2. Turki zapustijo utrjena mesta Odrin, Skadar, Bitolj in Janina.

3. Slovesni uhod Bolgarov v Carigrad. Predno se pa sklene mir, se bo opravilo v cerkvi Sv. Sofije slavnostno cerkveno opravilo.

4. Dardaneli se morajo odpreti.

5. Meje se določijo po željah Bolgarov.

6. Turčija bo plačala balkanski zvezi vojne stroške, ki se imajo še določiti. Kot rečeno, ti pogoji nimajo oficijelnega značaja.

Turčija je odvrnila bolgarske zahteve?

Berolinska »Vossische Zeitung« poroča, da je Turčija odklonila zahteve Bolgarov za premirje ter da Bolgari sploh ne mislijo na mir. Nasprotno, želja Bolgarov je, prepustiti orožju zadnjo odločitev.

Spor med Avstrijo in Srbijo se reši diplomatskim potom.

Medtem, ko so se pričela mirovna pogajanja med Turčijo in balkansko

zvezo, se je pojavilo drugo, sporno vprašanje, ki je zadobilo aktualnost. Gre se namreč za albansko vprašanje v zvezi z vprašanjem gledé prepustitve morske luke Srbiji. Ali čeravno računati Srbija na popolno pomoč balkanskih držav v tem pogledu, so vendar evropske države trdnega mnenja, da se bo ta spor rešil diplomatskim potom.

Dopisi.

Vrtojba. Dne 4. t. m. se je vršila kakor smo poročali volitev župana in podžupanov. Za prvega podžupana je bil izvoljen Angel Mermolja, delavec in posestnik v Dolenji Vrtojbi, in ne kakor poročata »Soča« in »Primorec« prejšnji župan. Ivolutev je določil žreb in določil kakor goreomenjeno.

Z Vipavskega. Letošnjo letino znamenovati smemo Vipavci za dobro. Pridelali smo prilično dovolj živeža vsake vrste. Pridelali smo mnogo krme za živino in, kar je glavno za nas, pridelali smo tudi vina, ki je za nas edini pridelek, katerega spravimo v denar, poleg sadja, ki se pa letos razun črešenj ni obneslo prav dobro. Trgatev sicer ni bila bogvedi kako bogata in to zaradi neugodnega deževnega vremena, ki trti preveč ne ugaja. Bila je pa cena vinu jako visoka, tako da se nam je tudi vinski pridelek dobro sponesel. Nesreča v drugih vinorodnih deželah, kjer je slana pokončala trtni zarod ali pa ga toča pobila, bila je za nas sreča; kajti vinski trgovci ne bi pri nas pokupili niti deseti del vina takoj po trgatvi, ako bi bila trta tudi drugod dobro obrodira. Tako pa so bili primorani priti po naše vino in je od nas kupiti takorekoč izpod nog, da take kupčije pri nas na Vipavskem še ne pomnimo. Vino koj izpod nog prodati po 36 do 38 K hl, to ni kar si bodi, posebno če pomislimo, da so naši vinorejci denar za prodano vino hkratu in koj po »polnjenci« prejeli. Kako bi morali drugače, ako bi ne prišli vinski trgovci, od katerih je eden nakupil kar na tisoče hl vina, svoje vino ponujati po mestih in trgih, laziti s pokušnjami od krčmarja do krčmarja ter, ako bi tudi vino prodali, čakati, imajoč vso odgovornost za vino, po cele mesce do »polnjence«. Poleg tega pa še čakati od krčmarja po 20, 50, 100 K ter čakati mesce, predno bi bilo vino plačano. Tako prejeti denar bi pa, kar se po navadi zgodi, porabili za razne postranske in večkrat za take reči, brez katerih bi inace prav lahko izhajali, tako da bi ne imeli na zadnje, po domače rečeno, ne denarja ne vina in ne da bi plačali dolgog, dočim je bilo letos vse drugače. Denar prejel se je za vino takoj in ves skupaj, tako da se je zamogel marsikdo izmed nas iznebiti dolga, ki mu je delal večkrat hude preglavice. Z eno besedo torej rečeno: Vipavci smemo biti z letošnjo letino zadovoljni, za kar ne moremo nikdar zadosti hvaležnosti izkazati Bogu, ki nam jo je dal.

Politični pregled.

Državni zbor.

Obstrukcijsko razpoloženje se je preneslo iz proračunskega odseka tudi v zbornico in poslanec dr. Verstovšek je govoril čez štiri ure, kar seveda ni bilo nemškimi gospodom po volji. V proračunskem odseku so odvzeli našim poslancem priliko, da povedo, kako stoje stvari in jugu in kaki neredi so na Hrvaškem. Vedno je bilo tako navada, a to pot se je ta stvar kar črtala z dnevnega reda, da niso imeli potem naši zastopniki prilike osvetliti razmer, ki tlačijo Jugoslovane. Tako so potem tudi na dr. Verstovška izlili nemški listi ves svoj žolč, češ, da govori in moti zbornico brez potrebe. Tako je vedno; ako morajo Nemci slišati kako bridko resnico, ki jo zakrivijo oni, tedaj je to seveda vse popolnoma brezpotrebno. — Brez nas hočejo gospodariti, a enkrat za vselej bodi rečeno: brez nas ne bo

šlo. In to je tudi smisel slovensko-hrvaške obstrukcije v parlamentu.

V teku debate se je posebno ostro izražal proti Hohenburgerju poslanec Stransky, ki je do skrajnosti obsodil vse ministrovo početje.

V sredo se je vršila zadnja seja tega tedna; prih. seja se bo vršila šele 26. t. m. Ta dan se je končala debata o Hohenburgerjevem odloku in odgovoru.

Hrvaško-slovenski klub ima novega, provizoričnega predsednika, ker se dr. Šusteršič in dr. Korošec mudita kot delegata v Budimpešti. »Slovenec« pravi, da nekaj dni v proračunskem odseku ne bo sej, in da ne bo šlo brez slovensko-hrvaškega kluba na noben način naprej; tudi Cuvaj mora izginiti. Kakor se vidi, gre na ta način vendar nemška politika v naših deželah enkrat proti koncu.

Delegacije.

Te dni je bilo razposlano poročilo zunanjega odseka o delegacijah. Sestavil ga je poročevalec marki Baquhem. Poročilo je po vsebini skoro identično z izjavo ministra zunanjih zadev grofa Berchtolda in omenja razun tega še nekatere že pri sejah povdarjene točke in dogodke. Rudeča nit je misel, da je monarhija vseskozi miroljubna, a na drugi strani mora biti pripravljena za vsak slučaj, da brani svoje interese. O vsem tem smo tudi mi že obširno poročali.

Vojni odsek je imel v četrtek svojo prvo sejo. Poročevalec dr. Kozłowski pravi v svojem poročilu, da so ravno dogodki zadnjih dni na Balkanu jasno pokazali, kaj premore dobro organizirana in navdušena armada. Te točke so se pri nas vedno povdarjale in zato se tudi v obsežni meri skrbi. Poročevalec omenja na to zmage bolgarskih čet in turške poraze. Razni visoki krediti za našo armado so bili popolnoma na mestu, kajti skrbeti moramo na vsak način za to, da stoji naša vojna moč na višini glede duha in glede taktike. Vojni minister pl. Auffenberg se zahvali poročevalcu za njegovo temeljito in toplo izraženo poročilo. Delegat Sedlak toži, da se ukljub novemu vojaškemu zakonu o dveletni službi vendar pridržuje vojaštvo še tretje leto pri armadi. Del. dr. Hruban pravi, da je potrebno vprašanje, ali je v armadi tudi vse tako v redu, kot se trdi. Razni izvenavstrijski listi so pisali že večkrat stvari, ki se z uradnimi poročili ne vjemajo. Del. grof Černin se peča v svojem govoru poleg drugega tudi z jugoslovanskim vprašanjem in pravi, da taka politika proti Jugoslovanom ne sme iti dalje. — Ravno tako mora biti konec Cuvajeve vlade. — Govori še enkrat vojni minister ki pravi, da je stališče države za mirno politiko. Nikakih korakov se še od vojaške strani ni storilo. Tudi v narodnem oziru je v armadi vse v redu, kakor je zatrdil minister in njemu ni o kakih nasprotjih iz narodnih vzrokov nič znanega.

Nato se je pečal minister z balkansko vojsko. Rekel je, da so vspehi balkanske zv. pripisati navdušenju in požrtvovalnosti, s katero so balkanski narodi delovali za razvoj svojih armad. Pripomogla do zmage, ali zgodovina našteva mnogo vojsk edinih skupnih narodov, ki so bili kljub narodne enotnosti poraženi, medtem ko se Avstriji še nikdar ni pripetilo, da bi bila popolnoma poražena. Zgubili smo, nadaljuje minister marsikako vojsko vsled pomanjkljive priprave in vsled slabe politične konstelacije, ali poraza brez rešitve avstrijska armada še nikdar ni doživela. Končal je svoj govor s tem, da je navdušeno omenil avstrijsko armado, v katero stavi svoje največje zupanje.

Govorili so potem še Pittoni, Grützer in Kozłowski, nakar je bil vsprejet vojni proračun.

Slovenska obstrukcija v proračunskem odseku.

Člani hrvaško-slov. kluba zahtevajo, da se glasovanje v fin. ods. razveljavi, inace pretijo, da ne bodo mirovali, če gre zaraditega tudi parlament rakom žvižgat, češ: brez Jugoslovanov ne bo parlamenta.

Hrvaško-slovenska resolucija.

Hrvaško-sovanski klub je v svoji seji v sredo sklenil sledečo resolucijo: Hrvatsko-slovenski klub zahteva od odgovornih faktorjev v monarhiji, da vse poiskusijo, da se ohrani blagoslov miru in da se ne ovira razvoj jugoslovanskih plemen.

Cuvaj ostane?

»Neue Freie Presse« je izvedela iz kompetentnega ogrskega vira, da Cuvaj ostane še nadalje kraljevi komisar.

Minister Canalejas.

Hipoma se je razširila vest po vsem svetu, da je padel v torek 12. t. m. španski ministerski predsednik Canalejas: zadela ga je kroglja anarhista in bil je pri tej priči mrtev. Canalejas je šel ravno iz kraljevske palače proti ministerstvu, kar je stopil k njemu mlad mož, ga pozdravil in ustrelil trikrat nanj iz revolverja. Morilec se je vstrelil takoj, ko je izvršil svoj čin. Anarhist, ki je streljal na ministra Canalejasa se imenuje Manuel Pardinós Serrato Martin in je, kakor poročajo nekateri listi, hotel streljati na kralja, ki je bil isti dan namenjen v neko cvetlično razstavo. Kralja pa dolgo ni bilo in tako je anarhist napadel ministra. Ta dogodek je vzbudil po celem Madridu, da po celi španski deželi veliko senzacijo, kajti Canalejas je bil znan kot skrajno liberalen politik, ki je zastopal v svojih težnjah absolutno svobodomiselnost. On je bil tisti, ki je deloval ves čas svoje politične moči na to, da se je pretrgalo razmerje med Španijo in Rimom, on je bil, ki je hotel v Španiji uvesti skrajno liberalno politiko. Neki nemški list pravi celo, da ni bil ravno neprijazen anarhističnim težnjam.

Tako je končal Canalejas, ki je vedno povdarjal svoje liberalno naziranje, češ, jaz sem ponosen, da sem liberalen politik. Dežela španska je zopet pokazala, kam pelje češčenje anarhizma in Ferrerja. Sadovi liberalne politike so pač dovolj očitni, le žalibog, da se nekateri ljudje nikdar ne spametujejo.

Umorjenemu ministerskemu predsedniku Canalejasu bode sledil na njegovem mestu predsednik poslanske zbornice Romanones. V ministerstvu ostanejo vsi dosedanji ministri razun ministra za javna dela, ki se ni še odločil, ali bi še ostal v ministerstvu ali ne.

Naravnost čuditi se moramo našim liberalnim listom, v prvi vrsti »Slov. Narodu«, ki menda ne zna več kot do pet šteti. Tega umora so kar naenkrat krivi — klerikalci, tako pravi »Narod«. »Smemo mirno trditi, da je bil ta atentat — sad klerikalnega hujskanja«, tako piše glasilo kranjske inteligence in s tem blamira vse naprednjake, ki imajo kak košček možgan. Takih bedarij zlepa ne piše noben list, tudi ne zakoten.

Belgija se oborožuje.

Belgija ima tudi nov vojaški zakon in se oborožuje prav na debelo. Vsakoletno število rekrutov znaša 35.000 mož. V vojnem času lahko Belgija postavi sedaj pod orožje 6 vojnih korov.

Darovi.

Za »Šolski Dom«.

je došlo našemu upravništvu: Preč. g. Blaž Grča župnik v Šempasu 10 kron. Hvala!

Za »Rdeči križ balk. jugoslov. države«:

Gg.: Poniz Benedikt, Gorica 5 K; Skert Jožef, Gorica 1 K; Felc Martin, Rihenberg 1 K; Mohorjani v Oseku zložili 18 K; Kat. slov. izobraževalno dru-

Spori in pretepi med liberalnimi in krščansko socialnimi nemškimi študenti na Dunaju. V četrtek so sklenili liberalni nemški študenti na Dunaju uprizoriti demonstracijo pred univerzo. V to svrhu se je ob 10. uri predp. zbralo kakih 300 liberalnih študentov na rampi in so tam pričakovali dohod katoliških študentov. Ko so ti prišli in hoteli v univerzo, prišlo je do tepeža, ki je trajal nekaj minut, dokler ni ločila policija obeh strank. Demonstracija je potem trajala do 1. ure pop., dokler se niso odstranili katoliški študentje.

Kuhinjski in gospodinjski pouk namerava naučno ministerstvo uvesti na ljudskih in meščanskih šolah.

Telefonska zveza za vojaške namene. Nemški listi pišejo: Vojaški erar je v zadnjem času zgradil telefonsko zvezo, ki veže Dalmacijo neposredno z vojnim ministrstvom na Dunaju. Najjužnejša točka je doslej Zader. Ta zveza bo služila edino-le vojaškim svrham: zgrajena je iz posebno močnega materiala in se na vsej črti ne dotika nobene hiše in nobene naselbine, marveč teče ves čas po planem. Medpostajni nobenih. Te dni so organi trgovinskega ministerstva končno preizkusili napravo ter jo nato izročili vojnemu ministerstvu. Zveza se gradi dalje proti Sarajevu in bo tudi v najkrajšem času dovršena in izročena prometu.

Dve strašni železniški nesreči. Na progi Reka — Budimpešta je med postajama Eresi in Szaghalombatta skočil iz tira tovorni vlak. Šest voz se je razbilo. V megli je pa zavozil v ponesrečen vlak drugi tovorni vlak. Kotel lokomotive je razpočil. En železničar je mrtev, eden smrtnonevarno, več jih je pa nevarno ranjenih. — Iz Cernovic se pa poroča, da je na progi Novosjela — Odessa pred postajo Ribnica ponesrečil v predoru vlak, ker je padel iz oboka na lokomotivo kamen, ki jo je razbil s poštnim in še s tremi vozovi. Mrtvih je 15, nevarno ranjenih pa 19 oseb.

Balkanska vojna vpliva tudi na Dolenskem neugodno. Vsako leto so se od tam podajali tesači v Srbijo, Rumunijo in sploh na jug. Letos se je pa zaradi vojske ustavilo skoro vse delo.

Ponesrečil je avstrijski parnik »Beatrice«, ki je bil naložen z žitom. V južno-grškem morju je zadel ob pečine in je skoro gotovo izgubljen. Moštvo se je rešilo. Parnik je last dubrovaške firme Marinović.

Najboljši češki dobavni vir!

Perje za blazine po zelo nizkih cenah.

1 kg razcepljenega sivnega perja 2 K; boljše vrste 3 K 40 v; polubelo najboljšo 2 K 80 v; čisto belo 4 K; belo, puh 5 K 10 v; 1 kg najfinije belo razcepljeno 6 K 40 v, 8 K; 1 kg puh-perja, sivo K 6, 7; belo fino 10 K; najfinije prsno 12 K. Pošiljatev 5 kg, poštnine prosto.

Izgotovljena posteljna oprava

iz gostega, rdečega, plavega, belega ali rumenkastega nankinga; 1 pernica dolga 180 cm, široka 120 cm ter 2 blazine vsaka po 80 cm dolga ter 60 cm široka s finim, trpežnim puhom K 16 s pol-puhom K 20, s finim puhom I. vrste K 24; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine za pod glavo K 3, K 3-50, K 4. Pernice 200 cm dolge in 140 cm široke K 13, K 14-70, K 17-80 in K 21. Pernati madraci iz močnega križastega Gradina 189 cm dolgi in 116 cm široki K 12-50 in 14-80.

Razpošilja se proti povzetju, in sicer od K 12 poštnine prosto. Neugajajoče se zamenja ali pa se vzame nazaj ter se vrne denar. Ceniki zastojni v poštnine prosto.

S. Benisch, Deschenitz št. 992, Češko.

Koledar za duhovščino.*)

18. Ut in Dir. — Off. I. cat. — Vesp. ut in Dir. — Compl. Dom.
19. Ut in Dir. — Off. II. cat. — Vesp. fer. 3. a Cap. de seq. *mer supr.*, com. praet. Compl. fer. 3.
20. Ut in Dir. Off. II. cat. — Vesp. ut in Dir. — Compl. Dom.
21. Ut in Dir. — Off. I. cat. — Vesp. ut in Dir. — Compl. Dom.
22. Ut in Dir. — Off. II. cat. Matut. et Laud., tamen, dicuntur ut in Brev. sumptis ad Laud. Ps. de Dom. — Vesp. Ant. *Cantantibus*, Ps. de Com. Virg. a cap. de seq. com. praec. Compl. fer. 6.
23. Ut in Dir. — Off. II. cat. Vesp. de sep., ritu sun. or. Dom. XXIV post Pent., com. praec. et I. Chrysogoni, M. — Compl. Sab.
24. Virid. Dom. XXVI et ultima post. Pent. ac V. Nov. De ca. Sem. Off. ut in Psalt. (II Cat) te ppr. loc. — Com. (sine lect.) S. Chrysogoni in L. et M. ppr. Dom. XXIV post Pent. sine 3. or. Cr. Preaf. SS. Trint. In 2. Vesp. Com. seq. et S. Chrysogoni — Compl. Dom.

*J Ker ni zadnji „Primorski list“ pomotoma tega objavil, objavljamo na željo č. duhovščine v „Gorici“.

Nanut & Bregant

aut. stavbena tvrdka v Gorici
ulica Adelaide Ristori št. 5.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa stavbena dela kakor tudi za izdelovanje vsakovrstnih načrtov, proračunov ter kolavdacij po najnižjih cenah.

BISER

med vsemi žitnimi kavami je **Franckova Perl-rž.** Vsak požirek iz škodelice potrjuje premoč te fine kakovost. K vsaki žitni kavi pa je, da se doseže v resnici poln okus in lepa okusna barva, treba pridjati malo porcije **pravega zagrebškega Franckovega** dodatka za kavo. Obe vrsti dobite se v vsaki spec. trgovini.

SPOMINJAJTE SE OB VSAKI PRILIKI »ŠOLSKEGA DOMA«!

Velika zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. Mehanična delavnica. Poliranje z električno gonilno šilo, ter emajljanja dvokoles na plin.

Kolesarjem v korist! Kdor hoče staro dvokolo obnoviti naj ga takoj pošlje emajlirati ki stane K 6, v različnih barvah K 8 pri

BATJEL-U

Gorica,
STOLNA ULICA 2-4.

Mehanična delavnica.
Prodaja tudi na obroke.

Cenike poštine prosti.

ORIGINAL VICTORIA

Kupujte samo dvokolesa „ALTENA“, francoske vrste, ki so najtrpežnejši in najboljši bod si za navadno rabo ali za dirke.

Kerševani & Cuk,
GORICA — Stolni trg št. 9.

OXO
govejejuhina
kocka

Nedosežno v
dobroti

X

5^{vin.}

Liebig

Očala vsake vrste različnih kakovosti natančno po zdravniških predpisih, dalnoglede in druge optične stvari, mere za mleko, vino, žganje.

Vse po zmernih cenah priporoča

JAKOB ŠULIGOJ,
urar c. kr. državnih železnic
v Gosposki ulici št. 25 v Gorici.

Iv. Znidarčič & dr.
stav. tvrdka
v GORICI VIA MATTIOLI.

Izdeluje vsakovrtno načrte, stat. račune, sprejema stavbinska dela vseh vrst, izdeluje tudi Westfal.-strobe patent. v vseh avstrijskih mestih št. 27221.

Izdeluje enodružinske hiše po sistemu votli blok, ki je najtrpežnejše zidovje, ki vzdržuje suha stanovanja, z vedno isto temperaturo. Ceneje kakor vsi drugi sistemi.

Gamaše, Galoše

— J. DRUFOVKA —

Gorica, osposka ul. 3
nasprofi Monf'a.

NOVO! „Šlagar“ 1912 NOVO!
D. R. G. M. št. 526.081.

Novoletna šaljiva razglednica

na dosedaj še nepoznani način. Vsaka razglednica en „šlagar“, neprekosljiva, humoriistična in senzacionalna. Vsaka tudi najmanjša pošiljatev je dobro izbrana in vsaka razglednica v zavitku.

Razprodajo mammo edino-le mi. — Iščejo se zastopniki po vseh krajih.

10 orig. uzorcev proti vpoš.	0.75 K
25 komadov	1.—
50	1.75
100	3.—

Povzetje 40 vinarjev več. Sprejmejo se znamke vseh dežel kot plačilo.

Habighorst & Co. Bechum i. W.

Podružnica

Delniška glavica K 8.000.000.

„Ljubljanske kreditne banke“

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —
Vloge na knjižice obrestuje po 4½%, Vloge v tekočem računu po dogovoru.

Centrala v Ljubljani.

V GORICI

— Rezervni zaklad K 800.000. —

PODPUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.
Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.